

Nro. 12.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indult Bétsből Kedden Augustus 11-ik napján 1812-dik
esztendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Magyar Ország.

Soprony Vármegyéből, Julius 27-dik napján.
Ezen nemes Megyének néhány helységében mér-
gesen uralkodott a' múlt hónapokban a' himlő,
mivel sok ártatlan gyermekeket küldött a' más
világra. — Nagy Czenk mező városban tapaszt-
alván azt az anyák, hogy mingyárt a' himlő
beérkezésének kezdetében, a' helységben három
himlős gyermek között kettő is elhalna, tsak ha-
már elfogadták a' Nagy Méltóságú Gróf Sechényi
Földes uraságjoknak tanácsát, hogy tudniillik ól-
tatniak - bé a' mentő himlővel magzatjaikat. Di-
tkekedni lehet ezen anyáknak okosságával a'
ét Magyar hazában, mivel csoportosan hordták
gyermekeiket a' helyben lévő Chirurgus Smetara

úrhoz a béoltás végett. Ugyan ez az Úr a Gróf Sechényi Lajosné Eő Nagyságának buzgó rendelkezéséből Horpácson hasonló előmenetellel folytatja ez idén is mint a múlt esztendőben a mentő himlőnek béoltását.

Reményleni lehet, hogy valamint ezen anyák, úgy azok is, kik ezeknek bizonyítása után meggyőződnek már arról, hogy ha össze fektetődik is a mentő himlővel béoltott gyermek a más féle himlőző gyermekkel, még sem ragad rája a gonosz himlő, jövendőben soha egy magzatjokat sem hagyják a nélkül, hogy bé ne oltatnák, sőt lelki esméret ellen való véteknek tartanák, ha ezen áldott és megbetsúlhetetlen talál-mánnyal gyermekeiknek életben való megtartások végett nem élnének.

Hadi Történetek.

Folytatása a Fr. nagy armádától érkezett hívtatal szerint való tudósításoknak.

Hetedik tudósítás, köll Wilnában Julius 16. dikán: —,

„Ő Cs. Felsége egy sántzokkal és battériákkal körülvéttetett lögert állittat fel a *Wilia* vízének jobb partyán, 's azon a hegyen, a hol a Jagellók' régi kastélya volt, fellegvárt épített — A *Wilián* két álló hidat építenek; három hajós hidak már készen vannak rajta. Jul. 8 dikán azon a helyen, a hol ez a sántzos lóger készül, a Marschal *Mortier* és *Levevre* vezérlések alatt lévő testörző seregeknek mustrájokat tartotta a Császár. Magn kimutatások által közönséges bámúlást gerjesztettek a seregek. — Marschal *Magdonald*, Samogitzának *Rosienis* neyű fő városából a maga fő hadi szállásáról Báro

Ricardot Lengyel Országnak ezen leg szebb és termékenyebb tartományában Jul. 4-dikén *Poniewitzbe* előre küldötte, midőn ugyan akkor *Pruszsus* Generális *Kleist* *Szawle* felé, *Joanneret* pedig *Telsew* felé küldettettek. Gen. *Kleist*, mint-hogy az ellenség *Szawlét* nagy sietséggel elhagyta 's ott lévő magazinumait felégette val, csak egy Orosz Huszárt foghatott el. Gen. *Ricard* ellemben olyan szerentsés volt, hogy 6-dikban jó reggel *Poniewitzbe* érkezvén, az ott lévő 30 ezer mázsa lisztből álló magazinumokat megmentette; 160 embereket 's ezek között 4 tisztet elfogott. Ez az expeditzió a' Pruszsiai ügy nevezett *halál fejű* Huszároknak, kik közzül egy tsoportra ez a' munka volt bízattatva, nagy dítsőségekre szolgált. A' Hadnagyot: ezentsoport komendánsát, két altiszteket, és egy Brigadirost, a' Betsülettégió tziimerivel ajándékozta meg a' Császár. —

„A' *Samogitjai* lakosok megkülömböztetett hazafiúságot mutatnak; egygyel több okok is van arra, mint más Lengyel lakosoknak, azért, hogy ők szabadok voltak, a' földjök is gazdag, és ezelőtt még gazdagabb volt: hanem Lengyel országnak elbukásával az ő állapotjok is megváltozott. Minekutánna *Katalin* a' leg szebb jószágokat a' *Szubowoknak* ajándékozta, a' parasztok szabad emberekből, a' mik addig voltak, rabszolgákká lettek. Azon oldalfélt való út által, melyet az ármáda *Willna* felé tett, ez a' szép tartomány megkerültetvén, nem sok kárt vallott, melyre nézve nagy hasznára fog lenni az ármádának. Azon 2000 lovaknak kipótoltatásokra, melyek az ármádánál elvesztek, más

két ezrek vannak útban. Feles magazinumok megtartattak. Az által, hogy az ármáda *Kownó*tól *Willná*hoz és innét *Dünahurg* és *Minsk* felé vette útját, az ellenség mindenütt elhagyni kénytelenített a' *Niemen* partját, a' melly vízen már most nagy számmal érkeznek *Kownó*hoz a' szállítványok. Ezen szempillantatban 150,000 mázsa lisztünk, 2 millio portzió kétszersültünk, 6000 mázsa riskásánk, sok pálinkánk, 600,000 mérő zabunk, van helyben; a' szállítványok egymásra érkeznek; a' *Niement* tsajkák borították. el. —

„Az ármáda Jun. 24-dikén jött által a' *Niemenen*, 28 dikban *Willná*ba érkezett a' Császár. Az első *Napnyúgoti* Orosz ármáda a' *Sándor* Császár vezérlése alatt 9 gyalog és 4 lovas osztályokból áll. Státzióról státzióra kergettetvén, most *Drissa* előtt (a' *Dzisa* és *Düna* között) áll sántzal körül véttetett lögerben, a' hol a' *Nápolyi* Király, a' *Marschal Ney* és *Oudinot* ármádáik, az első ármádának néhány osztályai, és a' Gróf *Nansouti* 's *Montbrun* lovas ármádáik által állotta-el az ő mozgulásainak útját. A' *Hertzeg Pagaratzion* alatt lévő ármáda még Jul. első napján *Kobrynben* állott. Két, t. i. a' 9-dik és 15-dik osztályok a' *Gen. Tormasow* vezérlése alatt még alább állottak (*Gallitzia* mellett). Annak első hallására, hogy a' *Fr.* seregek a' *Niemenen* által jöttek, magát ő a' *Platow* Kozákjival öszszetsatolta, 's *Willna* felé indúlt. Midőn *Ivie* mellé érkezett, tudtára esett, hogy az út bé van zárva *Willna* felé. Áttal látta, hogy bolond bátorság lenne 's néki vesztire fogna szolgálni, ha az eleibe adatott parantsolatot telye-

sitené, minthogy Gróf *Grouchy*, Báró *Pajol*, és Marschal *Davoust* már ide is megérkezett. Most már jobbra fordulván *Sluck* felé folytatta útját, és nem tehet egyebet, hanem hogy a *Dnieperen* által menjen. Ez szerint 100 mérföldnyi távolság által vágattattak el egymástól a két Orosz armádák. Az *Eckmühli* Hertzeg (*Davoust*) *Borisow* nevű erősséget a *Berescyna* mellett elfoglalta, a hol 600 mázsa puskaport, 16 ágyút 's betegházakat talált. Itt sok magazinumok égtek el, hanem egy részek ezeknek is meg tartatott. Ezen hátrállások közben érték-bé (mint a közeli M. Kurirban egy nem hivatalos tudósítás szerint említett) *Mir* mellett *Nieswicz*től nem messze, a Lengyel lovasok a Kozákok hátúlsó tsapatját, mellyel keményen megverekedtek; kevesebb számok mellett is a Lengyelek győzedelmeskedtek. Kozák Generális *Gregoriew* elesett; 1500 Kozákok öletettek vagy sebesedtek meg. A mi vesztesünk leg feljebb 500 emberből állott. A Lengyel könnyű lovasság leg nagyobb megrettenthetetlenséggel verekedett; számának kissebbségét bátorsága által pótolta ki. *Mir*be még azon napon bémentünk. A *Westpháliai Király*' fő hadi szállása Jul. 13-dikán *Niewietzben* volt."

A mi ezen hivatal-szerént való tudósításokban elő forduló két nevezetesebb történeteket, i. i. a *Poniewietzi* magazinumoknak az égéstől való megmenttetéseket, 's a *Mir* városa környékén való verekedést illeti, ezeket így írják-le bővebben a magános tudósítások. Az elsőről képpen ír a Párisi Monitőr szerint egy Prusz-

szus tiszt, a' ki maga is jelen volt ezen expeditzióban, az Obersteréhez: —,

„Oberster Úr! Hadnagy *Raven* és én az úr' rendelése szerént, a' mezőről, a' hol háltunk megindulván, az útról, mint parantsólva volt jobbra és balra tértünk. Útunkban a' szerentse egy ifjú Orosz Assessort hozott előnkbe, a' ki erántunk jó indulattal lévén, a' magazinumoknak állapotjuk felől leg derekabb tudósítást tett. Értésünkre adta, hogy a' város' közepén egy nagy kortsmaházban 40 Kozákok vannak szálva; hogy a' magazinumokat tsak valami vén katonák őrzik fegyver nélkül, és hogy a' gyújtó szerzeszámok azok mellett úgy vannak helyheztetve, hogy ha a' Frantzia seregek közelíteni találnak, azonnal meg gyújtathassanak. *Nomidwor* nevű falú mellé érkezvén 's itt egy erdőbe elbúván, egy parasztot felköltöttünk, kítől azt a' tudósítást vettük, hogy ott tsak öt Kozákok vannak, a' kik *Poniewietzből* küldettettek oda szélső vígyázatra. Mi ezeket a' kastélyban egy lövés nélkül meglepven, hátra küldöttünk, 's magunk *Poniewietz* felé tovább mentünk, a' hova megérkezvén lovainkat egy kevéssé megnyugtattuk. Hadnagy *Raven*, kinek meg volt parantsolva, hogy néhány emaereknek elfoghatása után ne járjon, hanem inkább azon iparkodjék, hogy a' magazinumoknak meggyújtatásokat megakadályoztathassa, a' vezérlése alatt lévő sereget apró tsapatokra osztotta, olly rendeléssel, hogy azonnal a' magazinumoknak essenek minden felől, a' strázsákat vagdalják - le, és arra vígyázzanak, hogy a' magazinumok meg ne gyújtassanak. Réám azt bírta a' Hadnagy Úr, hogy 20 Huszárokkal a'

kortsmaházban lévő Kozákokra üssek. A' város-
hoz jutván, oda sebességgel bévágattunk, a' hol
mindenek első álomban voltak, tsak az Orosz
Biztos volt ébren némelly jádzó társaival a' *Phar-
raó* asztala mellett. Én ezzel semmit nem gon-
dolván a' kortsma eleibe vágattam, a' kapuk
és ajtók eleibe vígyázókat állítottam; a' Kozá-
kok lovaink' lármája miatt felébredvén pistolyok-
ra kaptak, tüzelni kezdettek, mi is tüzeltünk
reájok; a' Kozákoknak egy része, gyalog és ló
háton, hátul az istálóból kiszökni iparkodott,
mellyre nézve én Huszárjaink közzül néhányat
a' lóról leszállítottam, kiktől a' Kozákok, a'
kik elfutni iparkodtak, többire mind sebet kap-
tak. A' tisztjek is lövést kapott a' tzombján,
melly miatt mint hallottam, két óra múlva meg-
halt. Ezen alkalmatossággal a' mi Hadnagyunk
Raven Úr is megsebesedett. A' tzombján és ha-
sán három lántsá döfést kapott. ~~Tíz~~
Kozákok egy szoba szegletébe álván, 's onnét
lántsáik által minden felé döfdösvén, kétségbe
esett vakmerőséggel védelmezték magokat a' se-
tétben. Kiáltottam, hogy hozzanak gyertyát; a'
parasztok akartak is hozni, hanem a' Kozákok
a' lántsájokkal őket elkergették. Én pisztolyok-
ból tüzeltetem a' Kozákokra, 's kardal vagdal-
tattam feléjek, hanem ~~ők~~ az' alatt a' pintzébe le-
menő gráditsra vonták el magokat, mellyet én
nem láthatván, golyóbíssaink felettek mentek el
's kardjaink tsak a' fejek felett vagdalkoztak, 's
tsak lántsáikat érték, mellyek egészszen is ösz-
sze voltak lyuggatva és vagdaltatva. Ez a' ve-
rekedés egész vírattig e'képpen folyt: ekkor kez-
dettük szemlélni, a' mi történt. Most már *Wer-*

ner nevű altisztünk egy Orosz puskát kapván fel, a' grádiison lement az Kozákok' bűvő lyukába az 8. megtámadtatásokra; őtet követték kardal altiszt *Pomerelt* és Brigadéros *Grabonszky*. Egy köz emberünk, kinek kezéből a' kardot a' lántsával kiütötték volt, egy Kozáknak a' lántsáját két kézzel megragadta, így kiáltván, *tsapjátok el a' kezét!* Ezt halván megrettentek a' Kozákok, 's lántsáikat minnyájan elhányván, *pardont* kértek. Kettő elesett, néhányak sebet kaptak, a' többeket elfogtuk. Az öreg katonák, kik a' magazinumokat őrzötték, fegyver nélkül voltak ugyan, hanem néhányak még is puskát kapván kezekbe, tüzelni kezdetek réánk; de én nem akartam hasonlóval fizetni nékiek; nem adattam tüzet reájok; valami 120-szan voltak, kik minnyájan elfogattattak. —,

„Ez, Oberst Úr, valóságos leírása egy magánban ugyan nem nagy történetnek, de a' melly azt bizonyítja, hogy a' mi regimentünkben még az a' vitézség és fenyíték uralkodik, melly a' hét esztendei hadakozás idejében uralkodott. Ajánlom feljebb említett embereinket (ezek kapták Napoleon Császártól a' czímet).“

A' másik nem hivatalos tudósítás egy Warschaueri levél, melynek ez a' foglalatja: —,

„Nemzeti ármádánkról ezeket írhatjuk: Gen. *Rosnioky* Jul. 8-dikán *Nyovogrod*ekbe érkezett, a' honnét néki *Nieswitz*be kellett volna sietve menni. Egy Ulánus (lántsás) Swadronunk 9-dikben egy nagy Kozák tsoportra találván, azt *Mir* városába békergette. Igen néki tüzesedvén, a' városon által egész a' tulsó külső városig kergette azt, a' hol igen sok Kozákság gyűlt össze. O.

berster *Sadziminszky* azonközben egész regementjével segítségére sietett az előre küldött Swadronnak; de alig érkezett - ki a' város' eleibe, 5 Kozák Regementek azonnal reá támadtak, 's mennél hathatósabb ellentállást láttak magok elbött annál inkább szaporodván, Obersterünket úgy körül vették, hogy keresztül vágni kéntelenített a' kozákságon, hogy magát 3 Ulánus Swadronokkal, mellyek az ő segítségére jöttek, össze tsatolhassa. Az ellenség sokkal többet vesztett, mint a' mi 29-dik Brigadánk, melly itt verkedett, és rendjét az ellenség' nagy száma miatt is el nem vesztette. Azután a' mi 28-dik Brigadánk is össze tsatolta magát a' 29-dikkel, és a' Kozák seregekkel által ellenben töltötték el az éjjelt. Jul. 10-dikén az egész osztály előnyomult *Mir* városáig, a' hol magát délben egy kevéssé kinyugodván, onnét *Nieswiecz* felé tovább indult. Előmenőink *Mirt*ot egy órányi távolságra utólérték az ellenséget, és ötet a' *Siemikowo* és *Horodetz* közt lévő erdőig kergették. Egy Regementünk az erdőn is által ment, de igen nagy erővel lenni látván az Oroszokat, seregünk' több része az erdőn innen maradt. A' foglyoktól, kiket 9-dikben kezire kerített volt az ellenség, seregünknek mennyisége felől tudósítatván, azt gondolta, hogy az erdők és mocsarak között egészen semmivé fog tenni minket. Minden felől reánk ütött; hozzá leg közelébb álló Swadronainkra kártátsessöt szórt; a' *Siemikowói* térséget az ellenséges könnyű lovasság egy szempillantat alatt elborította, mellyhez képpent a' mi előre küldött Regementünk az ellenség során kéntelenített magát által vágni, hogy az

Osztályhoz vissza érkezhessék. Az alatt az Orosz Huszárok és Dragonyosok is megérkeztek; heves verekedés támadott. Két Regimentjeink leg alább is reá tsaptak 40-szer az ellenségre. Hét regimentjeink ditsősséggel fedték - bé magokat ezen tsában. Az ellenség egyedül tsak a' maga nagy számába helyheztetvén bizodalmát, nem vette észébe, hogy minémű hasznát vehetné a' mi sekvésünknek; már 9 óra volt, mikor az ő hátulsó tsapatjai a' mi bal szárnyunkhoz jutván, azt már az utolsó szakaszig körül kerítették vala, sőt két Regimentjeinknek nyílásaik közé már néhány ezer Kozákok bényomakodtak volt. Tsak ugyan még is vissza vonták magokat a' mi Uhlánus Osztályaink, szünetlenül verekedve, egész *Mir'* tályáig, a' hol egy Brigáda segítségére megérkezvén, ennek két Svadronai azonnal előre siettek, a' mellyek, és néhány ágyúink' tüze, az ellenséget azonnal megálították, és a' szomszéd erdőig kergették. Osztályaink egész víráttig a' tsata piatzon maradtak, a' hol az ellenség sem háborgatta őket. Ez a' hat órákig tartó tsata leg vakmerőbb és leg hevesebb volt mind azok között, a' milyenek tsak történhetnek. Az Orosz Dragonyosok és Huszárok rendkívül sokat vesztek. Generális *Pahlen*, 's Oberstlieutenant *Adrianow* és *Jalowaysi* elestek. (Ezen nevekre nézve különböznek a' hivatalos és nem hivatalos tudósítások egymástól: de ezt a' M. Kurir sem igazíthatja meg). A' tsata piatzot trupa *Kozák*, *Kálmuk*, *Baskir*, és *Tatár* holt testek fedték - bé. Mi itt egy Stábtisztet is el nem veszítettük; 's fegyverünk' ditsősségét is megtartottuk. Sok ellenséges tisztii czimereket nyer-

tünk; igen tsudállatos öltözetek és fegyverek kerültek kezünkre, mellyek az Ásiai vad Tatór tsordáktól valók, a' kik az ellenség katonái között leg kegyetlenebek. Egy szóval a' mi 3000 lovasaink, 8000 Kozákok, 3000 reguláris katonák, két gyalog Vadász Regimentek, és 30 ágyú ellen állották ki a' verekedést. Jul. 14-dikén egy lovas Regimentünk a' futó Kozákságnak egy nagy rajját széllyel vervén, 's abban sok kárt tévén, a' nagy bátorság és tüzesség által igen messze ragadtatott, 's a' Nieswitzből *Schluk* felé menő úton egész *Romanowig* előnyomult, a' hol az egész ellenséges ármáda feküdt. Néhány Kozák és egyéb Regimentek a' lógerből kijövén, Regimentünket körülvették, de ez vitéz módon keresztül vágott rajtök, sokakat megölt közzülök, ámbár maga sem keveset vesztett. Májor *Moutresor* megsebesedvén más néhány tisztekkel együtt fogságra esett. A' Regiment' holtakból, sebesekből, és elfogattattakból álló egész vesztese, 240 emberekre telt. Tegnap 200 Orosz foglyok érkeztek meg ide *Warschauba*.⁶ A' Papi előljárók' rendeléséből az itt lévő templomokban 40 napi imátságok tartatnak itt, a' Napoleon, az ő Szövetségese, és a' mi fegyvereink' boldogulásáért."

A' Frantzia nagy ármáda 10 kisebb ármádából áll, e' szerént: a' bal szárnyát a' 10-dik ármáda nevezete alatt a' Marschal *Magdonald* vezérlése alatt lévő seregek; a' derekát az első (a' M. *Devoust* vezérlése alatt lévő), a' harmadik (a' M. *Ney* alatt lévő), 's az 5-dik és 6-dik (az Olasz Vice Király alatt lévő) ármádák; a' jobb szárnyát pedig az 5-dik, 7-dik, és 8-dik

„Uram Hertzeg! Gróf *Narbonne* úr által adta nékem a' tudósításokat, mellyeket Exc.ád reá bizott. Én ezeket azonnal Császárom eleibe terjesztettem. Ó F. ge a' maga systemája mellett, melly a' maga oitalmazásában határozódik, mind végig állandó sőt annál mértékletesebb lévén, mennél nyilvánosságosabban szemlélheti fegyvere erejének arra való alkalmas voltát, hogy a' birodalma java és koronája' méltósága ellen tétődő igazságtalan probatételeket vissza verheti, tsak abban határozza meg a' maga kívánságát, hogy a' Hertzeg Úr a' maga udvara fundamentomos kívánságait nyilatkoztassa ki. Ó Fel-ségének leg inkább szívében fekvén az, hogy mindent elkerülhessen, a' mi a' két udvarok között gyűlölséget és kedvetlenséget gerjeszthetne, nékem megparantsólta, hogy azon panaszokat, mellyeket Exc.ád elő hord, még most ne czáfoljam meg, 's erőtöltséit, mellyek nagy mérszint egészszen elfatsart történeteken, vagy tsak üres vélekedéseken fundáltatnak, ne tagadjam. A' Báró *Serdobin* által H. *Kurakin*hoz küldetett nyilatkoztatások, egy részint minden panaszokra előre megfeleltek; az én Császárom' Frantzia országéránt való magaviseletének egyenességét, valósága szerént kinyilatkoztatták; a' mi készületeinknek valóságos okát megmagyarázták, melly még a' Napoleon Császár' remenségét is fellyül haladni látszott, midőn nálunk a' fegyveres mozdulások, a' Frantzia armádának fenyegetőző 's azon líneát is által hágott előnyomulása mellett is, a' melly líneánál annak a' mi hátárunk' bátárságára nézve meg kellett volna állapodni, még most is azon állapotban vannak,

mellyben az utolsó Kurirnak elindulásakor voltak. Valósággal, nekünk sem Pruszsziába sem a Warschaui nagy Hertzegségbe által nem ment még egy emberünk is; 's részünkről a' békeségnek megtartathatása eleibe még eddig semmi akadály nem tétetett. Ellenben a' mi útasításaink mellyeket legújabbán H. Kurakinhez küldöttünk, minden eszközöket nyújtanak a' megbékéllésre, 's azon alkudozásoknak elkezdettetésekre, mellyeket az úr udvara kíván. Mi örömmel értettük, hogy miképpen fogadta Napoleon Császár a' mi javallásainkat. Az a' hivatal szerént való válasz, mellyet Exc.ád azokra fog adni, fogja, a' békeséget vagy hadakozást illető nagy kérdést meghatározni. Ez a' mérséklettséggel készült válasz, mellyet én most küldök Exc.ádhoz, bizonyos kezessegül szolgálhat Exc.ádnak az erránt, hogy mi minden alkalmatosságon kapni fogunk, a' melly a' békeségnek előmozdítására magát előadja. Ő Felsege igen kedves kinézést talált azon ajánlásokban, mellyeket ő Frantzia Cs. F.ge az Angliai országlószéknek tett, 's azon figyelmetességért, hogy Napoleon Császár ezek felől ő Felsegét tudósította, igen háládatos lévén ő F.ge, azon áldozatokat, mellyeket ez a' Fejedelem a' békeségnek helyreállíttathatásáért tenni kíván, mindenkor méltó tekintetben fogja tartani; az ő F.ge szemei előtt nints semmi olyan áldozat, melly igen nagy lenne, mihelyest az által ezt a' szép *resultátumot* elérhet érne. Szerentsém van lenni, s. a. t. —,

„Gróf Romanzow.

IX-dik Akta. Az Angliai Státus Titoknak Lord Kastlereagh' válaszsza, a' Frantzia Minis.

tertől Április 17-dikén hozzá küldetett írásra. Kélt Londonban a' külső dolgokra ügyelő Cancellariában, Apr. 28 dikén, 1812-ben. —

„Uram! Az Exc.ád Apr 17 dikén kélt írása megérkezett és a' Régens Princznek által adott. Ő Királyi Hertzegsége minnelötte nékem hatalmat adna arra, hogy az Exc.ád írására ítérendő nyilatkoztatásra kihotsátkozhassek, kéntelennek gondolja lenni magát, arra, hogy magának megmagyaráztassa azt, hogy miképpen érti Frantzia ország az Exc.ád' írásában ezen szavakat: *A' mostani Dynastia függetlennek lenni hirdettetik, és Spanyol Ország a' Kortések' nemzeti Constituciója által kormányoztatik.* Ha, mint Ő K. H. gé fél, ezen javallás' értelmé az, hogy a' Spanyol országai Királyi hatalom és annak a' Kortésektől formáltatott Országlószéke, a' Frantzia Uralkodónak testvérében és az intézete alatt formáltatott Kortésekben, nem pedig a' törvényes Fejedelemben *IV dik Ferdinandusban* 's örökösében, és a' Kortéseknek azon rendkívül való gyűlésekben, a' melly most az Ő nevében és hatalmazása alatt ezen országban a' közönséges kormányzásnak hatalmával felruházva van, ismértessék meg: ezenn esetben parantsolatom van, nyilvánóságosan és meghatározott módon kinyilatkoztatni Exc.ádnak, hogy egyenességgel való maga lekötelezése meg nem engedik Ő K. H. gének azt, hogy olyan békesség ajánlásokat elfogadjon, mellyek ilyen fundamentomos feltételre vannak helyheztetve.

„Ellenben, ha a' feljebb előhozott kifejezések arra a' mostani Országlószékre találnak czélzani, melly a' IV dik Ferdinandus nevében fenn áll, ezen esetben kész leszen Ő K. H. gé az Exc.ádtól által küldetett fundamentomos feltételekre magát körülállásosan kinyilatkoztatni, a' lévén leg elevenebb kívánsága, hogy szövetségeseivel egy társaságban, Európa' tsendességét előmozdíthassa, 's egy olly békességen, a' melly nem tsak Nagy Britannianak és Frantzia országnak, hanem az Ő szövetségeseiknek is betsületes lehet, munkálkodhassek. —

„Minekutánna én a' Régens Princz' gondolatját azon pont eránt, melly felett nekünk mindeneknek előtte meg kell egymást értenünk hogy további értekezésekbe bocsátkozhassunk, íy nyilvánosságosan kijelentettem, magamat az előmbe szabott útasttáshoz tartom szoroson, és elterülöm a' sügüségtelen megjegyzéseket, és az Exc.ád irásában találtató oldalfélt való dolgokra ellenkező szemrehányásokkal való feleletet. Szerentsére a' Nagy Britannia' magaviseletének mentiségére, a' külömbkülömb időkbéli levelezéseket, és a' világ által ezek eránt már rég kimondatott ítéletet, előhozhatom. A' mi a' háború folytatásra szerentsétlenül felvétetett mostani módot, valamint szintén azon kirekesztő és önkény szerént való princípiumokat illeti, mellyek felől azt erősíti Exc.ád, hogy ezek okozták volna a' hadakozás' gyarapodását, tagadnom kell, hogy Anglia ebben részes legyen, 's réám bízott, hogy tegyem bizonyossá Ex.ádat a' felől, hogy a' mi ország-lószékünk ennek létét igazán siratja, mint a' melly által az inségek sügüségtelenül szaporítatnak, és hogy a' mi leghathatósabb kívánságunk, akár hadi akár békesleges állapotban legyen is Frantzia Országgal, abban határozódik, hogy a' külömbkülömb népek között való állapot, egyenes és a' régi időkben szokásban volt princípiumokra helyheztetődjön vissza. —

„Kastleredgh.

Utolsó Jegyzések.

Az Angliai ország-lószék vissza vette a' Kabinéti Rendeléseket. A' Régens Hertzeg, az Északi Európai környülállásokra nézve 3 millió font sterlinget (több mint 30 millió forintokat) kíván a' Parlamentomtól. — Amerika megüatározta Anglia ellen a' hadakozást.

Jul. 19-dikén heves tsata történt a' Pruszszuk és Oroszok között *Riga* mellett a' Dűna bal partján, melly után az Oroszok a' víz jobb partjára által mentek, minékutánna *Rigának* a' bal parton lévő külső városait, egészszen felégették. (Erről a' jövő árkusban többet).

P. D.